

Att. Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Modernare byggregler - förutsägbart, flexibelt och förenklat (SOU 2019:68)

FOJAB välkomnar regeringens initiativ att utreda om dagens regelverk och berörda processer är anpassade för framtida behov av byggnation. Kommittén för moderna byggregler tillsattes för att genomföra en genomgripande översyn av Boverkets byggregler mm. FOJAB ställer sig positiva till betänkandet som syftar till att göra regelverket och dess tillämpning förutsägbart, flexibelt och förenklat.

FOJAB tillstyrker förslaget om reformering av Boverkets byggregler då det är viktigt att gällande föreskrifter är tydliga och förutsägbara. Genom att ta bort allmänna råd och hänvisningar till standarder minskar risken för tolkningsutrymme, som är ett känt problem med dagens regelverk. Minimikraven för bostäder bör definieras av staten och dessa krav ska vara enkla att verifiera, vilket behöver beaktas särskilt vid funktionskrav. Ett tydligt överskådligt regelverk för bostadsutformning ger en förutsägbarhet vid bostadsutveckling som är välbehövlig för alla parter. Detta skapar i sin tur bättre ekonomiska förutsättningar för att bygga välplanerade och billigare bostäder, som kan bidra till att lösa bostadsbristen.

FOJAB tillstyrker förslaget om nya föreskrifter för bostäders lämplighet för att därigenom möjliggöra mer differentierade lägenheter för olika boendekonstellationer. Utan ändrade byggregler kommer den kommande bostadsproduktionen till stor del efterlikna dagens, trots förändrade önskemål och behov för många grupper. Det är viktigt att nyproducerade bostäder kompletterar det befintliga beståndet så att det skapas bättre förutsättningar även för personer med låga inkomster att få tillgång till goda bostäder. FOJAB anser dock att föreslagna minikrav bör studeras mer ingående så att Sveriges långvariga tradition av god funktionell bostadsstandard inte försvinner.

FOJAB ställer sig avvaktande till förslaget om införandet av en Bygghkravsnämnd, för förhandsbedömningar om krav på byggnadsverk. Målet för ändrade byggregler bör vara att reglerna är så tydliga och förutsägbara att en bygghkravsnämnd inte behövs.

FOJAB ställer sig positiva till förslaget om borttagandet av ombyggnad ur PBL. Eftersom det idag råder otydlighet kring vad som definieras som ombyggnad respektive ändring uppstår ofta stort tolkningsutrymme kring gällande följdkrav. Med tydligare regler och ökad förutsägbarhet skulle sannolikt fler bostäder skapas i befintligt byggnadsbestånd. Återbruk av byggnader genom ändrad verksamhet är en viktig del vid cirkulär ekonomi och hållbart byggande.

FOJAB ställer sig positiva till förslaget om ökad förutsägbarhet i kontrollen av byggandet, eftersom all tydlighet är av godo. Men förslaget att avskaffa kontrollansvarig och certifierad sakkunnig behöver utredas vidare då det är tveksamt att det kommer leda till färre byggfel. Om nuvarande system med kontrollansvariga och certifierade sakkunniga inte anses garantera en oberoende eller enhetlig bedömning kommer risken för detta snarare att öka om byggherrens egenkontroll. Istället för att låta byggherrens egenkontroll ersätta kontrollansvariga och certifierad sakkunnig borde eventuellt ett differentierat system för mindre projekt tas fram. Att ta fram förtydligande för kontrollplaner samt arbetsplatsbesök går helt i linje med FOJABs uppfattning att tydligt regelverk är en viktig grundförutsättning för bra och effektivt byggande, så länge förslaget inte innebär ökad administration. Förslaget att låta Boverket utreda vilka tekniska egenskapskrav som bör prövas i samband med bygglovsprövningen är ytterligare ett sådant förtydligande som skapar bättre förutsättningar för bra bostäder. Att i efterhand arbeta om framtagna planlösningar pga av nytillkomna krav (eller tolkningar av krav) innebär oftast merkostnader utan att för den skulle skapa mervärden för den boende. Dessutom vill FOJAB lyfta fram vikten av att olika krav från kommunernas olika förvaltningar är samordnade vid bygglovsprövning samt tekniskt samråd.

Kommande arbete

Boverket arbetar parallellt med uppdraget Möjligheternas byggregler som till stora delar överlappar Kommittén för moderna byggreglers uppdrag. FOJAB vill betona vikten av att regeringen sammanställer inkomna remissvar och därefter ger Boverket tydligt uppdrag för hur fortsatt arbete med reformerade föreskrifter ska utföras. Som arkitektföretag med lång tradition av att skapa goda bostäder vill vi påtala att det detaljerade krav som bör anges i föreskrifter behöver studeras vidare. FOJAB har mycket god kunskaper om betänkandets förslag av ändrat kap 3:2 Bostadsutformning, som vi gärna bistår med i det fortsatta arbetet.

Kontakt

Emma Carlbom, Projektledare arkitektur, 0734-74 74 25,
emma.carlbom@fojab.se

Karin Fagerberg
Operativ chef FOJAB, Arkitekt SAR/MSA